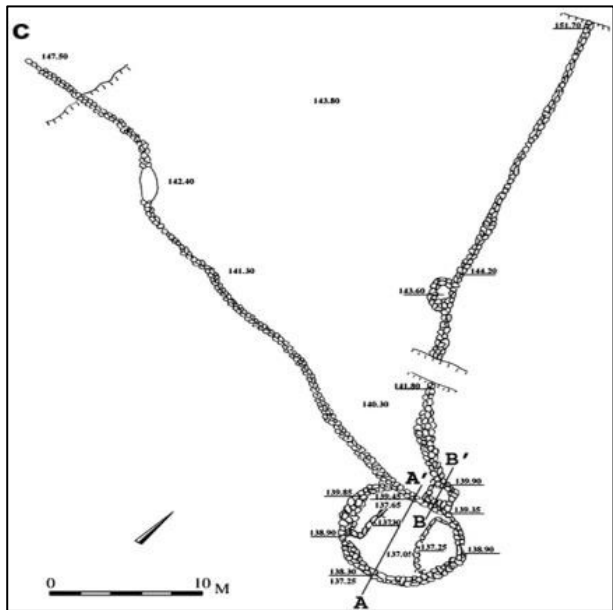
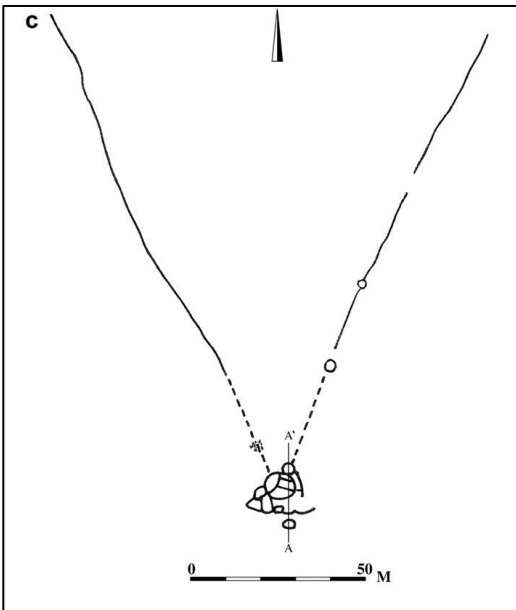

6.4 עיפוני המדבר (Desert Kites)

לאחר מלחמת העולם הראשונה, טייס חיל האוויר הבריטי זיהה ממזרח לירדן צורות דמויות משולש בעלות זרועות ארוכות. הוא דיווח על כך, ומאז הם כונו בשם "עיפונים" (Kites). צורות דומות לאלה התגלו אחר כך בעיקר בירדן, אך גם בסוריה ובערב הסעודית. ראה [Desert Kites](#) או [עיפוני המדבר](#).

עפ"י ההסבר המקובל, הם שימשו ללכידת חיות בתקופה הניאוליתית¹. הציידים הבריחו את החיה אל הזרועות הפתוחות, שניתבו אותה אל המעגל, וצייד שהסתתר שם הרג אותה².

נספח זה מוכיח שהסבר זה שגוי, ומדובר למעשה במכלאה, כפי שהוצגה לעיל [בפרק הדן המכלאות](#)³. כדוגמה, ננתח מחקר, במהלכו נחקרו מספר עיפונים בנגב הישראלי ובסיני⁴.

איור 606: העיפונים שנחקרו. התמונות מקורן במאמר הנסקר, וכל הזכויות עליהן שמורות לכותביו.

¹ זה העידן השלישי והאחרון בתקופת האבן (10,000 עד 4,000 שנים לפני הספירה). אז טרם התגלו המתכות, טרם נעשה שימוש בחרס וטרם בויתו חיות הבית.

² מחקרים רבים התמודדו עם סוגייה זו. [המחקר של Helms ו-Betts](#) הוא בין המפורסמים. ראה גם [דעות אחרות](#).

³ [המכלאה ועץ-המשפחה](#) דומים מאוד בצורתם: לשניהם יש זרועות היוצרות צורת משולש ובשניהם יש מעגלי אבנים. בגוף הספר הוכח שהמבנים שונים במהותם, אך הדמיון הנ"ל גרם לחוקרים רבים להניח שמדובר במבנים בעלי אותו ייעוד (כדוגמה אחת מני רבות, ראה את המאמר [Khaybar Desert Kites](#)).

⁴ [Holzer, A., et al., Desert kites in the Negev desert and northeast Sinai: Their function, chronology and ecology.](#)

אפנה את תשומת לבך אל המעגלים. הקיר יוצר מעגל מלא וסגור, אפילו באיזור שביך הזרועות. אבל אם מטרת העפיפונים היא להכניס את החיה אל תוך המעגל, **למה הקיר חוסם את כניסתה??** יתירה מכך, אפילו אם החיה הואילה בטובה ונכנסה אל המעגל, המעגל אינו מתוכנן לכך ששם היא תיהרג, שהרי הוא מחולק באמצעות קירות פנימיים!

וחוץ מזה, כיצד יכול מישהו להסתתר מאחורי קירות נמוכים כל כך, מבלי שהחיה תבחין בו? נבחן כעת את הזרועות. הן נמוכות כל כך שאינן יכולות לחסום חיה המנסה להימלט על נפשה!

איור 607: צבי תומסון

לדעת החוקרים העפיפונים שימשו ללכידת צבי (Tomson Gazelle), אחד מבעלי החיים המהירים ביותר, שיכול לנתר בקלות לגובה 2 מטרים, ולעבור בקפיצה אחת 6 מטרים¹.

סרטונים רבים מדגימים את יכולותיו האתלטיות. אחרי שתצפה בהם, הבט שוב בעפיפונים.

עם יד על הלב, האם קירות כה נמוכים יחסמו צבי המנסה להימלט על חייו??

עד כאן באשר למחקר הנ"ל. מכאן והלאה אציג מס' שאלות כלליות יותר.

ראשית אשאל שאלה בנאלית: מה הטעם לכנס את החיה הנרדפת אל הצוואר הצר של המשפך, ואז במקום לחסל אותה בו במקום, דווקא לאפשר לה מרחב תנועה בתוך הראש, **שקוטרו מאות מטרים?** הרי מרגע שעברה את הצוואר הצר, צריך לשוב ולרדוף אותה, נכון??

יתירה מכך, אם המטרה היא להצר את רגלי החיה, למה להקים הרבה עמדות ולא רק אחת?

ולמה יש עפיפונים כל כך מסובכים²? וכך עוד ועוד שאלות, שהמחזיקים בתיאוריה זו בחרו שלא לשאול.

איור 608: האם אלה מלכודות?

¹ זאת משום שעצמות של חיה (כשרה!) זו נמצאו בסמוך לכמה עפיפונים.

² אני ממליץ לך, קורא יקר, להביט שוב **במכלאות המסובכות מאוד** לעיל.